HLAVA 4 – VSTUP A ODLET NÁKLADU A OSTATNÍCH PŘEDMĚTŮ

A. Všeobecně

4.1 Smluvní státy musí za účelem zjednodušení a urychlení proclení a propuštění zboží přepravovaného letecky přijmout opatření a postupy vztahující se na letecký nákladní provoz a musí je provádět takovým způsobem, aby nedocházelo ke zbytečným zpožděním.

4.2 Smluvní státy by měly na náklad přepravovaný jak letecky, tak pozemní dopravou dle leteckého nákladního listu, aplikovat stejná opatření a postupy jako na náklad přepravovaný pouze letecky.

4.3 Zavedení nových nebo změny stávajících opatření a postupů týkajících se proclení a propuštění zboží přepravovaného letecky musí smluvní státy z důvodu splnění podmínek ust. 4.1 konzultovat s provozovateli letadel a dalšími dotčenými subjekty.

4.4 Smluvní státy musí pro umožnění rychlého propuštění/proclení zboží zavést postupy pro podání vstupních a výstupních souhrnných celních prohlášení vyváženého a dováženého zboží.

4.5 Pokud by mohl charakter zásilky vzbudit pozornost různých státních úřadů např. celní, veterinární nebo hygienické správy, musí smluvní státy udělit pravomoci k jejímu propuštění/proclení celní správě nebo některé z ostatních správ, nebo pokud je to neproveditelné, podniknout všechny nezbytné kroky k zajištění, aby propuštění/proclení bylo koordinováno, a pokud je to možné, prováděno současně a s minimálním zpožděním.

4.6 Smluvní státy nesmí standardně požadovat fyzické prohlídky dováženého nebo vyváženého zboží, ale musí pomocí metod řízení rizika určit, které zboží musí být podrobeno prohlídce a v jakém rozsahu.

4.7 Je-li to proveditelné, musí být z důvodu zvyšování efektivity používány moderní postupy skenování a prohlídek usnadňující fyzické prohlídky dováženého nebo vyváženého zboží.

4.8 Smluvní státy by měly spolu s mezinárodními letišti zřizovat, rozvíjet a provozovat nebo povolit dalším subjektům rozvíjet a provozovat svobodná celní pásma a/nebo celní sklady a měly by vydávat podrobné pokyny pro jednotlivé druhy činností, které mohou nebo nemohou být v těchto místech vykonávány.

4.9 Ve všech případech, kdy zařízení svobodného celního pásma a/nebo celní sklady nejsou v rámci mezinárodního letiště k dispozici, ale byly zřízeny v nejbližším okolí, musí smluvní státy přijmout opatření, aby letecká doprava mohla využívat těchto zařízení stejným způsobem jako ostatní druhy dopravy.

4.9.1 Smluvní státy by měly zvážit zavedení programů pro oprávněné hospodářské subjekty, které zvyšují ochranu mezinárodního civilního letectví před protiprávními činy, a tak vytvářejí prostředí pro zjednodušená opatření celní kontroly.

Poznámka: Zjednodušená opatření celní kontroly mohou zahrnovat sníženou úroveň fyzických kontrol a prohlídek, předkládání omezeného souboru údajů nebo jejich částí, oznamování zamýšlené kontroly před příjezdem zboží a další zjednodušující opatření. Kontrolní opatření by měla vycházet z požadovaných informací poskytnutých celnímu úřadu předem a z použití postupů posuzování rizik.

4.9.2 Smluvní státy by měly podporovat vznik smluv a dohod o vzájemném uznávání svých jednotlivých oprávněných hospodářských subjektů nebo rovnocenných programů s jinými zeměmi.

B. Informace požadované státními úřady

4.10 Smluvní státy by měly zajistit elektronické podání informací o nákladu před jeho příletem nebo odletem.

4.11 Smluvní státy musí omezit své požadavky pouze na ty údaje, které jsou státními úřady považovány za nebytné k propuštění nebo proclení dovezeného zboží nebo zboží určeného pro vývoz.

4.11.1 Z důvodu zjednodušení by smluvní státy měly, kde je to proveditelné, zvážit využití předem dostupných informací o nákladu v následných dovozních, vývozních a/nebo tranzitních celních postupech pro propuštění a proclení zboží.

4.12 Smluvní státy musí zajistit shromáždění statistických údajů v takovém čase a za takových podmínek, aby při propouštění dovezeného zboží nebo zboží určeného pro vývoz nedocházelo ke zpoždění.

4.13 Vzhledem k technologickým možnostem smluvního státu musí být dokumenty pro dovoz nebo vývoz zboží, včetně seznamu zboží a/nebo leteckých nákladních listů, pokud jsou předloženy v elektronické formě a zaslané informačnímu systému státních úřadů, v elektronické formě také přijaty.

4.14 Za tvorbu a předložení seznamu zboží a nákladového(-vých) listu(-ů) musí být odpovědný provozovatel letadla nebo jeho oprávněný zástupce. Za tvorbu a předložení ostatních dokumentů požadovaných k proclení zboží musí být odpovědný deklarant.

4.15 V případě, že smluvní stát požaduje předložení doplňujících dokumentů pro dovozní, vývozní nebo tranzitní formality jako je např.: obchodní faktura, různá prohlášení, dovozní povolení apod., nesmí činit provozovatele letadla, pokud není deklarantem nebo nejedná v jeho zastoupení nebo

nemá určité právní odpovědnosti, povinným ani odpovědným za zajištění, že tyto požadavky na dokumentaci jsou plněny, nesmí ho ani pokutovat nebo penalizovat za nepřesnosti nebo opomenutí údajů uvedených v těchto dokumentech.

4.16 V případě, že jsou dokumenty dováženého nebo vyváženého zboží předloženy v písemné formě, musí prohlášení o zboží odpovídat vzoru obchodních dokumentů OSN a seznam zboží vzoru dle Doplňku 3.

4.17 Z důvodu standardizace a harmonizace mezinárodní výměny dat musí smluvní státy prosazovat usnadnění výměny a uplatňování bezpečnostních opatření tím, že podpoří všechny dotčené subjekty, jak státní, tak soukromé, k zavedení kompatibilních systémů a používání příslušných mezinárodně uznávaných standardů a protokolů.

4.17.1 Smluvní státy by měly zvážit zavedení dohod umožňujících všem stranám zúčastněným na leteckém nákladním provozu předkládat veškeré informace požadované státními úřady v souvislosti s příletem, parkováním a odletem letadla a leteckého nákladu na jednom přístupovém místě (jednotném portálu).

4.17.2 Smluvní státy by měly podporovat všechny subjekty zúčastněné na dopravě, odbavení a proclení leteckého nákladu, aby zjednodušily související postupy a dokumenty a aby spolupracovaly nebo se přímo podílely na vývoji elektronických systémů pro komunitu subjektů podílejících se na dopravě leteckého nákladu za využití mezinárodně uznávaných standardů s úmyslem zlepšit výměnu informací souvisejících s touto dopravou a zajistit vzájemnou provozuschopnost mezi těmito systémy všech zúčastněných.

4.18 Elektronické informační systémy používané k propuštění a proclení zboží by měly pokrývat přeložení tohoto zboží mezi leteckou přepravou a dalšími způsoby přepravy.

4.19 Smluvní státy, které požadují další dokumenty, jako např. povolení nebo osvědčení k dováženému nebo vyváženému zboží, musí své požadavky zveřejnit a vypracovat vhodné postupy pro podání žádosti o vydání a obnovu platnosti těchto dokumentů.

4.20 Smluvní státy by měly v největší možné míře odstranit veškeré požadavky na ručně vyhotovované další dokumenty a měly by zavést postupy umožňující vyhotovení těchto dokumentů elektronicky.

4.21 Smluvní státy nesmí v souvislosti s dokumenty vyžadovanými pro propuštění nebo proclení zboží vyžadovat konzulární formality nebo konzulární výlohy nebo poplatky.

C. Propuštění a proclení vyváženého a dováženého nákladu

4.22 Smluvní státy, které požadují dokumenty k proclení pro vývoz, musí omezit své požadavky na zjednodušené vývozní prohlášení.

4.23 Smluvní státy musí zajistit, aby byl vyvážený náklad propuštěn nejpozději v čase odletu letadla.

4.24 Smluvní státy musí umožnit proclení zboží určeného pro vývoz v kterémkoliv celním úřadě, který je pro tento účel zřízen. Přeprava zboží z úřadu na letiště, odkud má být zboží vyvezeno, musí být prováděna dle postupů stanovených zákony a nařízeními příslušného smluvního státu. Tyto postupy musí být pokud možno co nejjednodušší.

4.25 Smluvní státy nesmí vyžadovat vedení záznamů o příletu vyváženého zboží pro dovozní, vývozní nebo tranzitní formality jako samozřejmost.

4.26 Pokud státní úřady smluvního státu požadují prohlídku zboží, které již bylo naloženo do odlétajícího letadla, měl by mít provozovatel letadla nebo, je-li to vhodné, jeho oprávněný zástupce možnost složit kauci celní správě pro vrácení tohoto zboží spíše než zdržet odlet letadla.

4.27 Při plánování prohlídek musí dostat přednost prohlídka živých zvířat a zboží podléhající rychlé zkáze a dalšího zboží, které je se souhlasem státních úřadů naléhavě potřebné.

4.28 Zásilky deklarované jako osobní majetek a přepravované jako nedoprovázené zavazadlo musí být odbaveny dle zjednodušených postupů proclení.

4.29 Smluvní státy musí zajistit propuštění nebo proclení zboží dle zjednodušených postupů proclení v případě, že:

a) je zboží oceněno na méně než je maximální hodnota, od které se vybírají dovozní cla daně; nebo
b) dovozní cla a daně za zboží jsou menší než částka, kterou Stát stanovil jako minimální k výběru; nebo
c) hodnota zboží je menší než je určitá hraniční hodnota, kdy může být zboží okamžitě propuštěno nebo podrobeno proclení na základě jednoduchého prohlášení a platbě veškerých použitelných dovozních cel a daní nebo složení jistiny celní správě; nebo
d) zboží je dovezeno oprávněnou osobou a je zvláštního typu.

4.30 Smluvní státy by měly zavést zvláštní postupy, které umožňují oprávněným osobám urychlené propuštění zboží při příletu nebo odletu. Tyto oprávněné osoby by měly splňovat předepsaná kritéria, která mohou zahrnovat příslušný doklad o vyhovění oficiálním požadavkům a vyhovující systém pro správu svých obchodních záznamů.

4.30.1 Zvláštní postupy pro oprávněné osoby mohou, kromě jiného, zahrnovat:

a) propuštění zboží pro dovoz nebo vývoz na základě poskytnutí minimálních informací nezbytných pro identifikaci zboží a umožňující následné vyplnění konečného celního prohlášení zboží;
b) proclení dováženého nebo vyváženého zboží v prostorách oprávněné osoby nebo na jiném místě schváleném celním úřadem;
c) podání celního prohlášení pro dovážené a vyvážené zboží na základě zápisu do záznamů oprávněné osoby;

d) podání jediného celního prohlášení pro veškeré dovážené a vyvážené zboží za stanovené období, kdy je zboží s velkou četností dováženo nebo vyváženo stejnou osobou.

Poznámka: V souvislosti s pojmem „oprávněné osoby“ (viz ust. 4.30 a 4.30.1 výše) se upozorňuje na přechodný standard 3.32 Mezinárodní úmluvy o zjednodušení a sladění celních režimů WCO, revidované v roce 1999, která vstoupila v platnost v roce 2006 („revidované Kjótské úmluvy“).

4.31 Zboží, na které nemůže být uplatněno použití zjednodušených nebo zvláštních postupů uvedených v ust. 4.27 až 4.30.1, by mělo být propuštěno nebo by mělo být proclení provedeno ihned po příletu pod podmínkou, že bude vyhovovat celním a ostatním požadavkům. Smluvní státy by si měly stanovit jako cíl propuštění veškerého zboží, které nevyžaduje žádnou prohlídku, do tří hodin od příletu a předložení příslušné dokumentace. Státní úřady, provozovatelé letadel a dovozci nebo jejich oprávnění zástupci by měli své vlastní činnosti za účelem splnění tohoto cíle koordinovat.

4.32 Smluvní státy by měly zpracovat žádosti o propuštění části zásilek, pokud byly předloženy veškeré informace, a pokud byly splněny ostatní požadavky na tyto části zásilek.

4.33 Smluvní státy musí povolit přepravu zboží, které bylo vyloženo z letadla na mezinárodním letišti, k proclení na kterýkoliv určený celní úřad příslušného Státu. Celní postupy popisující takovou přepravu musí být pokud možno co nejjednodušší.

4.34 V případě, že není zboží vyloženo na zamýšleném místě určení z důvodu chyby, nouze nebo nedostupnosti po příletu, nesmí smluvní státy uložit sankce, pokuty nebo jiné podobné poplatky, pokud:

a) provozovatel letadla nebo jeho oprávněný zástupce oznámí tuto skutečnost celní správě do stanovené doby;
b) bude uveden důvod selhání vyložení zboží, který je přijatelný pro celní správu; a
c) bude řádně změněn seznam zboží.

4.35 V případě, že je zboží vyloženo na mezinárodním letišti a není uvedeno v seznamu zboží z důvodu chyby nebo problémům při odbavení, nesmí smluvní státy uložit sankce, pokuty nebo jiné podobné poplatky, pokud:

a) provozovatel letadla nebo jeho oprávněný zástupce oznámí tuto skutečnost celní správě do stanovené doby;
b) bude uveden důvod, proč nebylo zboží uvedeno v seznamu zboží, který je přijatelný pro celní správu;
c) bude řádně změněn seznam zboží; a
d) zboží bude uskladněno dle příslušných opatření celní správy.

Smluvní státy musí, pokud je to možné, v souladu s plněním svých požadavků zjednodušit přeposílání zboží na správné místo jeho určení.

4.36 Je-li zboží zasláno na místo určení na území smluvního státu, ale nebylo propuštěno pro použití v tomto Státě a je následně požadováno jeho vrácení zpět do místa původu nebo jeho opětovné přeposlání na jiné místo určení, smluvní státy musí povolit toto jeho opětovné zaslání bez požadovaných dovozních, vývozních nebo tranzitních povolení, pokud to není v rozporu s platnými zákony a nařízeními.

4.37 Smluvní státy musí zprostit provozovatele letadla nebo, je-li to použitelné, jeho oprávněného zástupce závazku zaplatit dovozní cla a daně v případě, že je zboží uloženo do úschovy státních úřadů nebo s dodatečným souhlasem převedeno do vlastnictví třetí osoby, která je z pohledu celní správy schopna poskytnout přiměřenou ochranu před protiprávními činy.

E. Náhradní díly, vybavení, zásoby a další materiál dovážený nebo vyvážený provozovateli letadel v souvislosti s poskytováním mezinárodních služeb

4.38 Zásoby a zásoby potravin dovezené na území smluvního státu pro použití na palubě letadla v mezinárodních službách musí být osvobozeny od dovozních cel a daní v souladu s celními nařízeními daného Státu.

4.39 Smluvní státy by neměly v souvislosti s dováženými zásobami a zásobami potravin požadovat podpůrnou dokumentaci (jako např. osvědčení o místě původu nebo konzulární nebo zvláštní faktury).

4.40 Smluvní státy by měly povolit prodej nebo použití zásob potravin a zásob určených ke spotřebě na palubě letadla bez povinnosti zaplatit dovozní clo a jiné daně v případě, že letadlo vykonávající mezinárodní let:

a) přistane na dvou nebo více mezinárodních letištích na území smluvního státu bez mezipřistání na území jiného Státu; a
b) do letadla nenastoupili žádní vnitrostátní cestující.

4.41 Smluvní státy by měly v souladu se svými nařízeními a požadavky povolit osvobození od dovozních cel a daní pozemní vybavení a vybavení pro ochranu mezinárodního civilního letectví před protiprávními činy a jejich součásti, instruktážní materiál a výcvikové pomůcky, které jsou dovezeny na území tohoto Státu provozovatelem letadla jiného smluvního státu, nebo v jeho zastoupení, určené pro použití provozovatelem letadla nebo jeho oprávněným zástupcem v prostoru mezinárodního letiště nebo ve schváleném zařízení mimo letiště.

4.42 Smluvní státy musí neprodleně po předložení dokumentace dle zjednodušených postupů provozovatelem letadla nebo jeho oprávněným zástupcem propustit nebo proclít vybavení letadla a náhradních dílů, které jsou osvobozeny od dovozních cel, daní a jiných výloh dle článku 24 Úmluvy.

4.43 Smluvní státy musí neprodleně po předložení dokumentace dle zjednodušených postupů provozovatelem letadla nebo jeho oprávněným zástupcem propustit nebo proclít pozemní vybavení a vybavení pro ochranu mezinárodního civilního letectví před protiprávními činy a jejich náhradních dílů, instruktážního materiálu a výcvikových pomůcek

dovezených nebo vyvezených provozovatelem letadla jiného smluvního státu.

4.44 Smluvní stát musí povolit provozovatelům letadel jiného smluvního státu nebo jejich oprávněným zástupcům vzájemné zapůjčení vybavení letadla, náhradních dílů a pozemního vybavení a vybavení pro ochranu mezinárodního civilního letectví před protiprávními činy a jejich náhradních dílů, které byly dovezeny s podmínečným osvobozením od placení dovozových poplatků a daní.

4.45 Smluvní státy by v rámci dovozu neměly vymáhat zaplacení dovozních cel a daní za dovoz dokumentů provozovatelů letadel, stanovených v Hlavě 1 tohoto předpisu, které jsou určeny pro použití v souvislosti s poskytováním mezinárodních leteckých služeb.

F. Kontejnery a palety

4.46 Smluvní státy musí umožnit provozovatelům letadel jiného smluvního státu v souladu se svými nařízeními a požadavky dočasné použití kontejnerů a palet – bez ohledu na to, zda je nebo není jejich vlastníkem provozovatel letadla, které je dopravilo – pod podmínkou, že budou použity v rámci poskytování mezinárodních služeb při odletu nebo opět vyvezeny jiným způsobem.

4.47 Smluvní státy by měly požadovat za účelem celní prohlídky doklad o dočasném použití kontejnerů a palet pouze v případě, že to považují za nezbytné.

4.48 Smluvní státy by měly přijmout příslušné záznamy provozovatele letadla nebo jeho oprávněného zástupce týkající se použití kontejnerů a palet jako důkaz o jejich opětovném vývozu v případě, že takový důkaz požadují.

4.49 Smluvní státy musí přijmout opatření, aby provozovatelé letadel mohli pod dohledem příslušných státních úřadů vyložit tranzitní náklad, který byl dopraven v kontejnerech a paletách, aby mohli vytřídit a znovu shromáždit zásilky pro další přepravu bez povinnosti proclení pro jeho další použití na území Státu.

4.50 Kontejnery a palety dovezené na území smluvního státu dle ust. 4.46 mohou opustit hranice mezinárodního letiště za účelem propuštění nebo proclení u dovezeného nákladu nebo naložení k vývozu dle zjednodušených postupů pro dokumentaci a kontrolu.

4.51 Pokud to okolnosti vyžadují, musí smluvní státy povolit uskladnění dočasně přijatých kontejnerů a palet mimo prostory letiště.

4.52 Smluvní státy musí povolit provozovatelům letadel vzájemné zapůjčení kontejnerů a palet přijatých dle ust. 4.46 bez povinnosti zaplacení dovozních cel a daní pod podmínkou, že tyto budou použity pouze v rámci poskytování mezinárodních služeb při odletu nebo opět vyvezeny jiným způsobem.

4.53 Smluvní státy musí povolit opětovný vývoz dočasně přijatých kontejnerů a palet přes jakýkoliv určený celní úřad.

4.54 V případě, že je třeba pro opravu kontejnerů a palet dovezených dle ust. 4.46 použít náhradní díly, musí smluvní státy povolit jejich dočasné přijetí/použití.

G. Postupy a dokumentace pro poštu

4.55 Smluvní státy musí provádět odbavení, zasílání a proclení pošty v souladu s platnými postupy pro dokumentaci Světové poštovní unie (Universal Postal Union – UPU).

H. Radioaktivní materiál

4.56 Smluvní stát musí umožnit okamžité propuštění dovezeného radioaktivního materiálu, především materiálu určeného pro použití ve zdravotnictví, za předpokladu, že jsou dodrženy platné zákony a předpisy upravující dovoz tohoto materiálu.

Poznámka: Předběžné oznámení o přepravě radioaktivního materiálu, a to buď v tištěné nebo elektronické podobě, by pravděpodobně usnadnilo vstup takového materiálu na území státu v místě určení.

4.57 Smluvní státy by neměly zavádět celní nebo jiné vstupní/výstupní nařízení nebo omezení, které by doplňovalo ustanovení v technických instrukcích v dokumentu ICAO Doc 9284 **–** Technical Instructions for the Safe Transport of Dangerous Goods by Air.

4.58 Pokud smluvní stát přijme celní nebo jiná vstupní/výstupní nařízení nebo omezení, která se liší od těch, která jsou uvedena v technických instrukcích v dokumentu ICAO Doc 9284 – Technical Instructions for the Safe Transport of Dangerous Goods by Air, musí tyto odchylky bez odkladu oznámit ICAO z důvodu zveřejnění v technických instrukcích, v souladu s Hlavou 2, ust. 2.5 Předpisu L 18.

ZÁMĚRNĚ NEPOUŽITO